10.Sınıf COĞRAFYA 2.Dönem 2.Yazılı

Yazilidayim.net - Masalcidede.com

Soru 3 (Afetlerle Mücadele): Çığ afetinin yoğun yaşandığı İsviçre Alpleri'nde uygulanan "çığ tünelleri", "kar bariyerleri" ve "kontrollü patlatma" gibi yöntemleri Türkiye'nin Doğu Anadolu Bölgesi ile kıyaslayarak sorgulayınız. Bu tür teknik önlemlerin can ve mal kayıplarını önlemedeki etkinliğini değerlendiriniz. **Cevap:** İsviçre Alpleri'ndeki bu uygulamalar, kar birikimini fiziksel bariyerlerle sabitleyerek veya biriken karı kontrollü patlatarak büyük felaketleri önceden engeller. Doğu Anadolu'da da özellikle ulaşım hatlarında çığ tünellerinin yapılması, kışın aylarca kapalı kalan yolların güvenli ve sürekli açık kalmasını sağlar. Bu tür iyi uygulamalar, zorlu coğrafi koşulları bir felaket olmaktan çıkarıp yönetilebilir bir sürece dönüştürür.

Soru 7 (Afetlerden Korunma): Bir bölgenin kayaç yapısı (karstik, volkanik, tortul) o bölgede görülebilecek doğal afetlerden korunma yöntemlerini nasıl etkiler? Örneğin, obruk oluşumu riski olan karstik bir arazide tarımsal faaliyetlerde yeraltı suyu kullanımına dair nasıl bir karar verilmelidir? **Cevap:** Karstik araziler (kireç taşı ağırlıklı), yeraltı suyunun aşırı çekilmesiyle boşalan mağara tavanlarının çökmesi sonucu oluşan obruk riski taşır. Bu tür bir mekânda afetten korunmak için yeraltı suyu kullanımı sıkı denetim altına alınmalı ve bölgede aşırı sulama gerektiren tarımsal ürünlerden kaçınılmalıdır. Mekânın litolojik özellikleri bilinmeden alınan kararlar, doğanın dengesini bozarak büyük çöküntü afetlerine yol açar.

Soru 10 (Türk Kültürünün Mekânsal Özellikleri): Nevruz kutlamaları, dokumacılık (kilim motifleri) ve mutfak kültürü gibi unsurların Türk dünyasının geniş coğrafyasında (Adriyatik'ten Çin Seddi'ne) gösterdiği benzerlikleri düşününüz. Coğrafi uzaklığa rağmen bu ortak kültürel özelliklerin korunmasını sağlayan temel bağlar hakkında neler söyleyebilirsiniz? **Cevap:** Türk dünyasında baharın gelişiyle kutlanan Nevruz veya kilimlerin üzerindeki damga (tamga) motifleri, binlerce yıllık ortak bir tarihin ve inancın mekâna nakşedilmiş halidir. Coğrafi mesafeler ne kadar uzak olursa olsun, dil birliği ve sözlü edebiyat (destanlar, türküler) sayesinde bu değerler nesilden nesile aktarılmış; Türk kültürü zorlu doğa koşullarına karşı ürettiği çözümleri ve estetik anlayışını ortak bir kimlik potasında eritmeyi başarmıştır.